

DE DOCHTER VAN DE VUURTORENWACHTER

HAZEL GAYNOR

DE Dochter
VAN DE
Vuurtoeren
wachter

Vertaling Irene Paridaans

ecean

Oorspronkelijke titel *The Lighthouse Keeper's Daughter*. Uitgeverij
William Morrow, imprint van HarperCollins Publishers, New York
© 2018 Hazel Gaynor

© 2024 Nederlandse vertaling Irene Paridaans / Oceaan

Alle rechten voorbehouden

Omslagontwerp Villa Grafica

NUR 342

ISBN 9789046832707

ISBN 9789046832714 (e-book)

ISBN 9789046832721 (audiobook)

www.oceanboeken.nl

Oceaan maakt deel uit van Park Uitgevers

*Voor alle dappere vrouwen over de hele wereld.
Jullie weten wie jullie zijn.*

*Ik ben niet bang voor stormen,
want ik weet hoe ik mijn boot moet besturen.*

—Louisa May Alcott

*Een mens kan op twee manieren licht verspreiden;
hij kan de kaars zelf zijn,
of de spiegel die het licht reflecteert.*

—Edith Wharton

Proloog

Matilda

Cobh, Ierland. Mei 1938

Heartbreak Pier noemen ze het, de plek waar ik Ierland zal verlaten. De Pier van de Gebroken Harten. Een plek die te veel afscheid heeft gezien.

Vanaf het bovenste balkon van het stationsgebouw kijk ik naar de passagiers derde klas die zich beneden mij snikkend vastklampen aan hun geliefden, mascottes uitwisselen en beloven te schrijven. Al deze emoties staan in schril contrast met de stilte die mij, mijn moeder en Mrs O'Driscoll, mijn chaperonne, omgeeft. Ik ben klaar met huilen, klaar met smeken en protesteren. Het enige wat ik nog voel is een doffe berusting, in alles wat het lot aan de andere kant van de oceaan voor mij in petto heeft. Het kan me eigenlijk niets meer schelen.

Het duurt lang voordat we aan boord mogen. Ik haal mijn kaartje uit mijn tas en lees voor de zoveelste keer de keurig getypte details. *Matilda Sarah Emmerson. Leeftijd: 19 jaar. Cabine tweede klas. Van Cobh naar New York. T.S.S. California.* Grappig, het zegt veel over mij en tegelijkertijd helemaal niets. Ik frunnik aan het kaartje, trek aan de knoopjes van mijn handschoenen, kijk op mijn horloge en laat het medaillon aan het kettinkje om mijn hals rondzwieren.

‘Hou eens op met dat gefriemel, Matilda,’ zegt mijn moeder bits. Haar dunne lippen kleuren blauw in de koude lentelucht. ‘Je maakt me zenuwachtig.’

Ik laat het medaillon nog een paar rondjes draaien. 'Jij bent degene die mij naar Amerika stuurt.' Moeder krijgt rode vlekken in haar nek van woede, ze werpt me een boze blik toe en klemt haar kaken op elkaar alsof ze alle moeite moet doen een vernietigende opmerking binnen te houden. 'Als ik eenmaal in Amerika ben kan ik zoveel friemelen als ik maar wil,' zeg ik in een poging haar nog verder op de kast te jagen. 'Dan weet jij helemaal niet meer wat ik doe. Of met wie.'

Moeder snuift vol verachting en keert zich van me af. Ze slikt haar ergernis weg en kijkt naar de stakkers beneden haar. Van de papierdunne huid van haar polsen stijgt een bedwelmende geur van eau de cologne op. Ik krijg er hoofdpijn van.

Uitdagend pak ik het medaillon weer vast, een erfstuk van mijn betovergrootmoeder Sarah. Als kind zat ik urenlang met het kwetsbare sluitinkje te spelen en verzong ik verhalen over de miniatuurmensjes op de portretjes die er in zaten: een charmante vrouw naast een vuurtoren en een knappe jonge man, George Emmerson, een verre neef, die naar men beweerde kunstenaar was. Voor een klein meisje dat zich verveelde in de tochtige kamers van ons kapitale landhuis boden deze kleine mensen een betoverend inkijkje in een tijdperk waarin iedereen kennelijk lang en gelukkig leefde. Met de cynische blik van een volwassene lijkt het me waarschijnlijker dat het leven van die mensen in mijn medaillon net zo saai en bekrompen was als dat van mij. Of net zo saai en bekrompen als dat van mij, tot een halve fles whisky en een verkeerd ingeschatte flirt met een Britse soldaat uit een plaatselijk garnizoen alles op zijn kop zette. Als het mijn bedoeling was geweest mijn moeders aandacht te trekken dan ben ik daar zeker in geslaagd.

Volgens de dokter ben ik nu vier maanden zwanger. De resterende vijf maanden word ik geacht door te brengen bij Harriet Flaherty, een ver familielid, die een vuurtoren bedient in Newport, Rhode Island, Amerika. De ideale plek om een meisje 'in mijn toestand' te verbergen; een bevredigende oplossing voor

het probleem van de ongehuwd zwangere dochter van een plaatselijk politicus.

Klokslag één uur gebaren de stewards dat we aan boord mogen van de hulpboot die ons naar de S.S. *California* moet brengen, die vanwege de zandbanken in Cork Harbor aan de andere kant van Spike Island voor anker ligt. Ik maak aanstalten aan boord te gaan, maar dan pakt mijn moeder met een dramatisch gebaar mijn hand vast en drukt een zijden zakdoek tegen haar kurkdroge wangen.

‘Schrijf me zodra je bent aangekomen, lieverd. Beloof je me dat?’ Het is een zorgvuldig in scène gezette emotionele vertoning, ten behoeve van de omstanders die ze wil overtuigen van mijn zogenaamde vakantie in Amerika. ‘En pas goed op jezelf.’

Ik trek mijn hand ruw uit de hare en neem afscheid. Nooit eerder meende ik het zó oprecht. Zij heeft volkomen duidelijk gemaakt hoe ze over me denkt. Wat me ook te wachten mag staan aan de andere kant van de oceaan, ik sta er alleen voor. Ik klem mijn hand om het medaillon en lees de woorden die op de achterkant staan gegraveerd: *Zelfs de dappersten zijn ooit bang geweest.*

Ik mag het dan misschien knap weten te verbergen, de waarheid is dat ik doodsbang ben.

DEEL EEN

Verzinken: (werkwoord)

Ondergedompeld worden, schipbreuk lijden.

Het enige waar ik aan kon denken
was dat ik mezelf tot het uiterste moest inspannen,
mijn geest was zozeer overspannen
door deze afschuwelijke gebeurtenis,
dat ik voor mijn geestesoog nog steeds de golven
over de sloep heen zie slaan.

—Grace Darling

1

Sarah

S.S. Forfarshire, 6 september 1838

Als de raderboot een vuurtoren passeert trekt Sarah Dawson haar kinderen naar zich toe en verbergt ze in de plooien van haar rok. Tijdens de duistere intervallen tussen de lichtflitsen door laat ze haar gedachten de vrije loop. James zegt dat hij het mooi vindt, Matilda wil weten hoe het werkt.

‘Dat weet ik niet zeker, liefje,’ zegt Sarah. Ze kijkt naar de gretige gezichtsuitdrukking van haar dochttertje en vraagt zich af hoe ze ooit zoiets volmaakt op de wereld heeft kunnen zetten. ‘Heel veel kaarsen en olie, denk ik.’ Sarah heeft nooit eerder hoeven nadenken over de technische details van een vuurtoren. John was altijd degene die Matilda’s vragen over dat soort dingen beantwoordde. ‘En spiegels, denk ik. Om het licht te weerkaatsen.’

Matilda is niet tevreden met dit antwoord en trekt ongeduldig aan haar moeders rok. ‘Maar hoe kan het dan dat het rondraait, mama? Draait de wachter aan een slinger? En hoe krijgen ze die olie helemaal naar boven? En als het licht nou midden in de nacht opeens uitgaat?’

Sarah onderdrukt een vermoeide zucht en gaat op haar hurken zitten zodat haar gezicht op dezelfde hoogte is als dat van haar dochter. ‘Zullen we dat allemaal eens aan oom George vragen als we in Schotland zijn? Hij weet vast heel veel van vuurtorens. Dan kun je hem meteen alles vragen over de *Rocket*

van Mr Stephenson.' Bij de gedachte te kunnen praten over de beroemde stoomlocomotief klaart Matilda's gezichtje op.

'En de penselen,' zegt James. Zijn schrille jongensstemmetje vervult Sarahs hart met zoveel liefde dat ze bang is dat het zal barsten. 'U hebt beloofd dat ik de ezel en de penselen van oom George mocht gebruiken.'

Sarah veegt kleine druppeltjes zeewater van James' sproetige wangen, en laat haar handen daar even liggen om ze op te warmen. 'Dat is waar, lieverd. Als we eenmaal in Schotland zijn, zul je alle tijd hebben om te schilderen.'

Ze keert zich naar de horizon. Op hun tocht van Hull naar Dundee liggen er nog vele kilometers en havensteden voor hen. Ze hoopt maar dat de tijd snel voorbij zal gaan. Als echtgenote van een varende koopman had Sarah de zee nooit helemaal vertrouwd; ze is zich bewust van de humeurige onvoorspelbaarheid van het water, ook al beweerde John dat hij nergens anders zo sterk het gevoel had dat hij leefde. De gedachte aan John roept een sterk verlangen in haar wakker naar het geruststellende gevoel van haar hand in de zijne. Ze ziet hem staan bij de achterdeur; hij trekt zijn jas aan en maakt zich klaar voor de volgende trip. 'Houd moed, Sarah,' zegt hij terwijl hij zich naar haar toe buigt en haar wang kust. 'Met zonsopkomst ben ik weer terug.' Hij zei er niet bij welke zonsopkomst. Ze heeft er ook niet naar gevraagd.

De vuurtoren verdwijnt uit het zicht. Opeens grist een windvlaag Matilda's lappenpop uit haar hand en slingert hem over het dek. Sarah rent over de spekgladde dekplanken achter de pop aan. Een maand in Schotland, weg van thuis, zal de kinderen al genoeg ontregelen; een maand in Schotland zonder lievelingspop is onverdraaglijk. Als de lappenpop veilig terug is in Matilda's dankbare armen en alle vragen over vuurtorens en schilderspullen tijdelijk zijn beantwoord, leidt Sarah de kinderen terug naar binnen, met in haar achterhoofd de waarschuwing van haar moeder over het inademen van vochtige zeelucht.

Benedendeks zingt Sarah slaapliedjes tot de kinderen slapen, rozig van het dreunen van de scheepsmotor, het deinen van het schip en de uitputtende opwinding van het vooruitzicht van een maand in Schotland bij hun favoriete oom. Ze probeert te ontspannen en laat het medaillon dat aan een kettinkje om haar hals hangt rondjes draaien, een oude gewoonte. Haar gedachten gaan naar de lokjes babyhaar die zich daarin bevinden – het ene zo bleek als zomergerst, het andere zo zwart als kolengruis. Ze denkt aan het derde lokje dat erin had moeten zitten, en voelt het knagende gemis van het kind dat ze hier, nu, samen met James en Matilda, in haar armen had moeten houden. Het beeld van het blauw aangelopen baby'tje dat ze die zomer had gebaard doet haar zoveel verdriet dat het soms wel lijkt alsof ze zal verdrinken in haar wanhoop.

Matilda beweegt even. James ook, maar al gauw zijn ze weer diep in slaap. Sarah is blij met hun onschuld, blij dat ze niet de sluier van droefheid zien die om haar heen hangt sinds ze haar baby verloor, en een paar weken daarna haar man. De dokter zegt dat ze een zenuwzinking heeft, maar zelf weet ze zeker dat ze alleen maar rouwt. Omdat drankjes en pillen niet hielpen, heeft haar broer haar, als een soort laatste redmiddel, een maand Schotland aangeraden.

Terwijl de kinderen slapen haalt Sarah een brief uit haar jaszak en leest Georges woorden nog een keer. Glimlachend ziet ze zijn kastanjebruine krullen voor zich, zijn ogen met de kleur van donkerbruin bier, en zijn lach van oor tot oor. Lieve George. Alleen al het vooruitzicht hem weer te zien werkt helend.

Dundee, juli 1838

Lieve Sarah,

Even een briefje om je te laten weten dat ik uitkijk naar je komst en die van lieve kleine James en Matilda, al denk ik

dat ze inmiddels niet meer zo klein zijn als in mijn herinnering, en heb ik nu al spijt van mijn belofte dat ze in de tuin mogen paardrijden op mijn rug. Ik weet dat je gespannen bent voor de reis en voor het idee weg te zijn van huis, maar een vakantie in Schotland zal je zeker goed doen. Probeer je niet te veel zorgen te maken. Ontspan en geniet van dit voorproefje van het zeeleven (als je maag dat toelaat). Ik heb gehoord dat de Forfarshire een puike boot is. Ik verheug me erop haar te zien als ze hier in de haven aanmeert.

Verder geen nieuws, behalve dan dat ik laatst in Dunstanburgh Henry Herbert en zijn zussen tegen het lijf liep. Ze maken het goed en informeerden naar jou en de kinderen. Henry is nog steeds even saai als altijd, die arme kerel. Gelukkig waren ze in het gezelschap van Miss Darling, de dochter van de vuurtorenwachter van Longstone Island; zij bood nog enige afleiding. Zoals je in de kantlijn kunt zien, heb ik aardigheid gekregen in het tekenen van vuurtorens. Hoe dan ook, ik vertel je alles als je eenmaal hier bent. Ik moet me nu haasten om de laatste postlichting te halen. Ik wens je een rustige overtocht en niet te veel woelige baren!

*Je toegenegen broer,
George
X*

P.S. Eliza verheugt zich op je komst. Als je hier bent zullen zij en haar moeder een keer op visite komen. Ze willen graag de trouwerij met je bespreken.

Bewonderend kijkt Sarah naar de miniatuurvuurtorens die George in de kantlijn van de brief heeft getekend. Dan vouwt ze de brief weer netjes in vieren en stopt hem in haar jaszak. Ze hoopt maar dat Eliza Cavendish niet van plan is de hele maand

te blijven. Ze is niet zo dol op haar nieuwsgierige nichtje, noch op haar overheersende moeder, maar nu de verloving officieel is heeft ze besloten hen te tolereren. Eliza zal een acceptabele vrouw zijn voor George, maar wat Sarah betreft verdient hij zoveel meer dan een acceptabele vrouw. Als hij af en toe maar eens op zou kijken van zijn schilderdoek, zou hij vast en zeker iemand vinden die veel beter bij hem past. Maar George is wie hij is, en ook al heeft ze hem nu een maand tot haar beschikking, ze betwijfelt of dat genoeg zal zijn om hem van gedachten te doen veranderen. Maar toch, proberen kan geen kwaad.

Achter de patrijspoorten valt de avond en het schip vervolgt zijn koers naar Dundee. Nog één nacht varen. Sarah weigert aandacht te besteden aan de zorgelijke gedachten die door haar hoofd dwalen. Nog één nacht, en dan staan ze weer veilig op het vasteland. Ze drukt het medaillon tegen haar borst, en denkt aan de woorden die John op de achterkant heeft laten graveren: *Zelfs de dappersten zijn ooit bang geweest.*

‘Houd moed, Sarah. Houd moed,’ fluistert ze.

2

Grace

Longstone Lighthouse, 6 september 1838

Achter zachte lagen rozerode wolken rijst de ochtendschemer over de Farne Islands. Door mijn smalle slaapkamerraam bewonder ik het spektakel, ook al vertrouw ik het niet helemaal. Wij eilanders weten als geen ander hoe snel het weer kan omslaan, en iets in de wolkenformatie bevalt me niet.

Ik heb tot in de vroege uurtjes wachtgelopen en ik ben blij dat ik me eens flink kan uittrekken om de spanning uit mijn nek en schouders te laten wegvloeien. Daarna beklim ik de trap naar de lantaarnkamer. Een nacht zonder incidenten is altijd weer een reden tot dankbaarheid. Zachtjes zeg ik mijn dankgebed en doof de olielampen. Hun taak zit er weer op voor nu. De routine is zo vertrouwd dat ik het gedachteloos kan doen: de lonten knippen, het roet verwijderen van de lenzen van de reflectoren, de lenzen met linnen doeken bedekken om ze te beschermen tegen de zon. Noodzakelijke routinehandelingen die ik zorgvuldig uitvoer. Ik wil graag bewijzen dat ik dit werk net zo goed kan doen als mijn broers en ik wil dat mijn vader trots op me is.

Tijdens het werk neurie ik een zeemansliedje, maar hoe ik me ook probeer te concentreren op mijn werk, de hele week al blijven mijn gedachten afdwalen naar George Emmerson. Ik begrijp niet waarom ik steeds maar aan hem moet denken. We hebben elkaar maar heel even gesproken, hooguit twintig mi-